

Nr. 1 / 1998; nr. 10

15 aprilie 1998

Buletin Informativ

BULETIN INFORMATIV AL ACADEMIEI OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

ACADEMIA OAMENILOR
DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

Președinte de onoare
Acad. Niculae Teodorescu

Președinte
Grl. div. (r) prof. univ. dr.
Vasile Cândea

Vicepreședinti:
prof. univ. dr. Emil Mișuleac
prof. univ. dr. Horia Neamțu
prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu,
membru corespondent al
Academiei Române

Secretar general științific:
prof. univ. dr. ing. Ion Hohan

Colectiv de redacție
Prof. univ. dr. Silviu Neguț

Tehnoredactare computerizată
Ing. Mihai Sindile

*Acest Buletin Informativ este
dedicat în intregime
memoriei celui care a fost
academicianul
ȘTEFAN MARIUS MILCU*

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

Calea Griviței 21, Etaj 5, Cod Poștal 78.101,
Sector 1, București,
Telefon: 659.27.25; Tel-FAX: 613.62.34
E-mail: aos@ong.ro

Omul și savantul ȘTEFAN MARIUS MILCU

Grl. div. (r) prof. univ. dr. **VASILE CÂNDEA**
Președintele Academiei Oamenilor de Știință
din România

Academicianul ȘTEFAN MARIUS MILCU, una din personalitățile de dimensiuni enciclopedice ale științei și culturii românești, ne-a părăsit pentru totdeauna la 1 decembrie 1997, după aproape un secol de existență, lăsând în urma sa o uriașă operă științifică, istorică și filosofică.

Născut la 15 august 1903, la Craiova, după învățământul elementar și liceal, intră prin concurs la Institutul Medico - Militar și la Facultatea de Medicină Generală, pe care le absolvă în 1928, cu lucrarea de diplomă în domeniul neuroendocrinologiei: "Este corpuscul carotidian un paraganglion?" (Le corpuscule carotidienne – est-il un paraganglion?)

În 1930 se căsătorește cu Ioana Parhon, reputat om de știință în domeniul farmacologiei, cu care are doi copii, o fată stabilită în Franța și, respectiv, un băiat, medic, stabilit în Statele Unite ale Americii

Din 1935, se orientează spre endocrinologie, fiind asistent universitar la catedra Acad. Constantin I. Parhon și urcă toate treptele didactice, obținând titlul de Profesor universitar în 1951. Între anii 1973 - 1997, este profesor consultant la Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București. A fost, totodată, director adjunct (1945 - 1957) mai întâi și apoi director (1957 - 1978) al Institutului de Endocrinologie.

De asemenea, a deținut funcțiile de Decan al Facultății de Pediatrie (1948 - 1950) și Rector al Institutului de Medicină și Farmacie "Carol Davila" (1953 - 1955).

Ca o recunoaștere a meritelor sale științifice, este ales membru al Academiei Române în 1948, secretar general al Academiei (1955 - 1963), președinte al Academiei (1963 - 1971), precum și președinte al Secției Medicale a Academiei Române.

Acad. Ștefan MILCU a fost membru fondator al Academiei de Științe Medicale și președintele ei între 1990 - 1997. De asemenea, a fost membru fondator al Asociației Oamenilor de Știință din România în 1956 și vicepreședinte între 1956 - 1962, associație care devine Academia Oamenilor de Știință din România în 1996, cu responsabilitatea Secției de Medicină și a Comisiei de Studii Interdisciplinare

Meritele sale științifice au fost recunoscute de multe instituții academice din afara țării. Astfel, a fost ales ca membru al "Deutsche Akademie Maturforscher Halle (1966), Academia Tiberina – Roma (1966), Academia de Științe – Bulgaria (1976), Academia de Științe – Ungaria (1970), Academia de Medicină - Franța, precum și Doctor Honoris Causa al unor universități precum cele din Rennes, Budapest, Cluj - Napoca, Timișoara, Iași.

De asemenea, a fost membru a numeroase societăți științifice din România și din străinătate.

Activitatea sa științifică, extrem de bogată, a însumat peste 1 000 de lucrări comunicate și / sau publicate la simpozioane, congrese din țară și din străinătate, precum și mai multe monografii în domeniul endocrinologiei, antropologiei, s.a.

Acad. Ștefan MILCU a avut contribuții originale în domeniul gușii endemice, complex morbid cunoscut sub numele de "distrofie endemică tireopatică (endemic thyreopathic distrophy)", termen acceptat și recunoscut în toată lumea. Domnia sa a pus bazele teoretice și practice și a organizat activitatea de prevenire și control a gușii în România.

Acad. Ștefan MILCU a elaborat teoria parogenică în hipertiroidism, a creat un model experimental în cancerul tiroidian, arătând rolul stresului în evoluția tumorilor canceroase experimentale.

De asemenea, a descoperit un hormon steroid complex, secretat de timus cu capacitate oncolitică – tiraostering (thymosterone), a adus contribuții originale în patologia hipotalamo - hipofizări, în special în endocrinopatiile genetice. Împreună cu soția sa, Ioana (Parhon) Milcu, a descoperit experimental, în glanda pineală, prezența unor fracțiuni peptidice cu acțiune hipoglicemiantă, *insulin-like activity* (the pinealin principle) sau hidro - osmotica și activitatea oxytocică (vasotocin - like peptide).

Dascăl de excepție, optimist incorigibil, cu calități de excepție în cercetarea fundamentală, experimentală și clinică, a avut în îndelungata sa activitate didactică, de peste jumătate de secol, zeci de generații de tineret, de elevi și discipoli împrăștiati nu numai în Europa, SUA, Canada, ci și pe alte continente, cum ar fi Australia.

Studiile sale în domeniul istoriei medicinei și al filosofiei, științei, scrise și publicate în ultimele decenii, reprezintă o pleoarie pentru contribuția științei românești, nu numai în spațiul balcanic și european, ci și în cadrul general științific în lume. În Uniunea Medicală Balcanică s-a implicat încă de la înființarea acesteia, în 1932, fiind atras de colegul său, medicul militar M. Popescu - Buzău, figura emblematică a acestei instituții medicale. Activitatea în cadrul Uniunii Medicale Balcanice a fost mai activă după 1959, contribuind, alături de prof. M. Popescu - Buzău, la organizarea și desfășurarea manifestărilor științifice, inițial în calitate de președinte, iar din 1991, ca președinte de onoare al Secției Române.

Dispariția Academicianului Ștefan MILCU rămâne, în memoria noastră și a viitoarelor generații, prin contribuția sa la consolidarea și dezvoltarea conceptului uniunii: prietenie, sănătate, pace.

Academicianul Ştefan Milcu

Acad. **MIHAI DRĂGĂNESCU**

Președinte de secție de Filosofie și Psihologie a Academiei Oamenilor de Știință din România

Academia Română și Academia de Științe Medicale au apreciat în mod deosebit pe academicianul Ștefan Milcu, una dintre cele mai complexe și frumoase personalități ale științei și culturii românești din acest secol, cu ocazia unei festivități prilejuite la înmplinirea vîrstei de 90 de ani, la 20 septembrie 1993.

Maeștrii săi au fost Constantin I. Parhon, unul din fondatorii endocrinologiei moderne și Francisc I. Rainer, pe primul urmându-l în crearea unei importante școli de endocrinologie în România, pe al doilea în atracția pe care a dovedit-o pentru

antropologie și toate legăturile acesteia cu sfere variate ale culturii. Se poate spune de aceea că, în primul rând academicianul Ștefan Milcu este un produs al școlii românești, pe care a reprezentat-o după aceea în mod strălucit în tot decursul neobositelui sale activități.

Cercetările sale în domeniul endocrinologiei, rezolvarea problemei gușei endemică în România, rezolvare care este legată de numele său, numai acest singur fapt fiind suficient să dea relief vieții sale, nenumăratele lucrări și volume publicate, toate acestea sunt elementele unei activități creațioare în endocrinologie, care îl plasează pe academicianul Milcu în galeria marilor medici români și profesori șefi de școală.

Acad. Ștefan Milcu a avut preocupări care au depășit domeniul strict al endocrinologiei, vizând fenomenele biologice în general, lucrând în și menținând școala de antropologie de la București, pătrunzând în domeniul marilor idei culturale și filosofice, exprimând idei originale proprii și încurajând multe alte idei românești. Numele său este legat și de "Atlasul antropologic al Olteniei", o operă impresionantă care onorează antropologia română.

Profesorul Ștefan Milcu a fost ales membru al Academiei Române în anul 1948 și viața sa a fost de atunci împletită cu cea a Academiei, fiind unul din principalii ei susținători. A fost vicepreședinte al Academiei, în conducerea Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei (președinte, președintele Diviziei pentru istoria științei și din nou președintele Comitetului), dar mai ales, a fost dintre aceia care, prin activitatea lor, au făcut să supraviețuiască viața Academiei în perioade grele pentru instituția noastră națională. Imediat după Revoluția Română din decembrie 1989, după ce refuzase cu curaj în ultimele zile ale dicturii să publice sau să vorbească ceva pentru susținerea ei, a avut un rol esențial în activitatea de revenire la ceea ce trebuia să fie Academia Română, fapt pentru care Academia nu-i poate fi decât recunoscătoare... Academicianul Ștefan Milcu a susținut în continuare procesul de renaștere al Academiei Române, fiind o prezență activă în viața Academiei...

Omul Ștefan Milcu a impresionat întotdeauna și continuă să fascineze generație după generație. Eu am și multe motive personale să-i fiu recunoscător pentru întâlnirile începând cu aproape 50 de ani în

urmă și continuând în diferite perioade ale vieții mele, inclusiv în ultimii ani.

Academicianul Ștefan Milcu a fost una din stelele Academiei, care s-a bucurat și a suferit împreună cu Academia, care, la rândul ei, a fost mândră de succesele și reușitele sale. Trecut în istoria științei românești, va rămâne una din marile personalități ale acesteia.

A fost un OM între oameni...

prof. univ. dr. **EMIL MIHULEAC**
Vicepreședinte al Academiei
Oamenilor de Știință din România

O lege implacabilă a firii, care nu ține seama de sentimente și vreri – *mortem effugere nemo potest* – l-a smuls dintre noi pe *academicianul Ștefan Milcu* – omul cu o minte luminată, un suflet generos, cu o impresionantă putere de muncă, acele calități deosebite care l-au purtat rând pe rând în locuri reprezentative pentru știință și școala românească.

Sunt cunoscute multiplele atribuții avute în cadrul forumului academic pe care le-a înndeplinit ca pe o magistratură, cu bogate rezultate, care au înălțat deopotrivă și știința și învățământul din țara noastră. Pentru că, profesorul Milcu, a fost mai întâi un mare om de știință, de o aleasă ținută intelectuală, receptiv la tot ceea ce înseamnă nou și înnoire, deschis la cererile științei din toate punctele cardinale. A fost stăpânit permanent de curiozitatea științifică, de dorința de a fi la curent cu toate nouătățile din drumul său de activitate.

Numai așa a putut exercita în mod exemplar toate funcțiile și demnitățile științifice. "Nici cea mai perfectionată mașină din lume nu este în stare să țină locul minții omenești", spunea adesea savantul, omul de înaltă ținută spirituală, care ne-a părăsit la 1 decembrie 1997, om deosebit de exigent, în primul rând cu sine.

Şef de școală științifică medicală endocrinologică, recunoscut în planul cunoașterii europene și mondiale, profesorul Ștefan Milcu era acaderician

la vîrstă când alți truditori, fără har, abia reușeau să scoată în lume o carte și aceea cu destule emoții.

Personalitate a științei naționale, pe care a slujit-o sapte decenii ca nimeni altul, ilustrând-o cu tratate, monografii, cu sute și sute de articole, studii și comentarii, dintre care cele mai multe se constituie în bibliografii de specialitate din mariile universități și institute de cercetare de pe tot globul, Ștefan Milcu a parcurs calea cercetării de la stagiar până la funcția de director al Institutului de endocrinologie "C.I. Parhon" din București.

Este o datorie ce-mi revine – și o îndeplinesc cu toată convingerea – să evoc aici remarcabilele și originalele contribuții ale cărturarului Ștefan Milcu în legătură cu dezvoltarea științei manageriale în România, promovată de Comisia de Management, fiind președinte de onoare al acestei comisii timp de 26 de ani, patronând, printre altele, cele trei simpozioane, din anii 1994, 1995 și – ultimul act științific – conducerea lucrărilor simpozionului național din iunie 1997, cu tema "Știința managementului în învățământul superior din România". Din 1990, comisia a revenit Academiei Române.

O pleoarie de mare valoare pentru această știință o constituie capitolul "Știință și civilizație" din lucrarea "Pledoarie pentru dialog", apărută (în 1997) în editura Fundației "România de Mâine".

Convins că știința se acumulează și se dezvoltă prin și pentru a fi împărtășită, docentul de prestigiu al medicinei românești a intrat în viața didactică - pedagogică încă de pe băncile facultății, parcurgând toate treptele ierarhiei universitare, de la asistent până la profesor universitar, șef de catedră, decan și apoi rector, pe care le-a slujit cu talent, răspundere și har neîntrecut.

Un tezaur de învățătură – totdeauna a subliniat, socotind că este de datoria lui, să arate cât de mult datora înaintașilor lui. Un mare profesor, cu o atât de evidentă tinerete, reținem cu admirație îndemnul adresat tinerilor, de a-și închină întreaga lor capacitate de muncă și acțiune interesului național.

Clarviziunea de care a dat dovadă până în ultima clipă a vieții, fără patimă și prejudecăți, a constituit totdeauna o pildă demnă de urmat pentru cei din jurul său. Om al răspunderii și al datoriei, a crezut cu stăruință în versul lui Virgilius "Labor omnia vincit"

"impulsus", trecând în neființă tocmai când elabora o imensă operă pentru formarea multor generații de medici și specialiști.

Cine l-a cunoscut îndeaproape și-a dat seama că academicianul Ștefan Milcu a fost un om bun, bland, extrem de corect, cinstit și mai ales generos, cu o forță morală neobișnuită, dezinteresat total de latura materială a existenței. Am avut prilejul să simtă oferta sentimentului de prietenie și solidaritate intelectuală, bucuria de a te afla în preajma unui mare savant. În această idee, mă onorează dedicăția din 26 iulie 1997 pe cartea "Pledoarie pentru dialog", pe care o redau în întregime: << Unui prieten devotat, cu fidelitate >>, urmează semnatura și data de mai sus. Cred că a fost ultima dedicăție, pentru că a urmat boala, internările și apoi sfârșitul.

Nu voi uita niciodată însușirile sale de mentor spiritual, disponibilitățile sufletești inegalabile, de o deosebită discreție și delicatețe. A fost un om printre oameni, la îndemnul căruia puteam oricând fi siguri că binele este bine și răul, rău.

Prin tot ceea ce a înfăptuit a reușit să-și așeze numele, de mult timp, în rândul marilor personalități ale neamului românesc, a celor cu speranțe mari în destinele României, despre care adesea vorbea cu o nețârmurită dragoste. Mereu cu gândul la viitor, va rămâne în memoria celor apropiati – dar nu numai – ca un model de patriot cinstit, cumpătat și onest.

A încetat să nu mai fie printre noi omul de excepție, de mare demnitate, ceea ce constituie o pierdere fără egal pentru comunitatea academică, cel care, plecat doar fizic dintre noi, ne-a lăsat viața imaginea sa luminoasă. Pentru că moartea biruie doar ființa noastră de lut, blestemată să se întoarcă înapoi în pământul din care s-a plămădit.

Adevăratul biruitor este cel biruit – "Non omnes moviemur" – nu pierim niciodată cu totul, ci rămâne partea cea mai bună – cărțile, realizările și, mai presus de acestea, o iubire luminată de cunoaștere, știință și pricepere. Prin opera sa, cărturarul de mare omenie Ștefan Milcu va dăinui în memoria poporului român, a tuturor celor ce îl vor descoperi de fiecare dată, generație după generație.

Permanent imaginea sa blandă va sălășui în conștiința celor care l-au cunoscut îndeaproape prin vorba, scrisul și consecințele creației sale.

Academicianul Ştefan Marius Milcu, aşa cum l-am cunoscut

Prof. univ. dr. **VASILE STĂNESCU**

Cu mulți, foarte mulți ani în urmă, l-am cunoscut pe cel care avea să se înscrie în parteonul spiritualității românești, ca o valoare de patrimoniu, recunoscută deopotrivă și pe plan internațional.

Savant și pedagog de excepție, aplecat cu dăruire și uitare de sine deasupra microscopului, atent observator la tensiunile și provocările amețitoare ale timpului în care s-a implicat, Academicianul Ștefan Marius Milcu a înfruntat, cu seninătatea omului superior, sincopalele existențiale, stările limită la care a fost constrâns.

Seninătatea și chiar detașarea pe care le-a manifestat în unele momente dificile, momente limită determinate de dogmatismul, obtuzitatea și întunericul în care ne-a aruncat istoria în ultimele decenii, s-a constituit într-o formă de apărare, salvatoare pentru spiritul său creator.

În calitate de redactor șef al unei edituri binecunoscute și, mai apoi, în cadrul unor întâlniri, aş putea afirma "de taină" pentru acele timpuri extrem de tensionate, am cunoscut vocația renascentistă a acestui strălucit exponent al medicinii românești și universale, membru a opt academii, a zece societăți științifice, cu o activitate publicistică de excepție, distins cu numeroase premii, ordine și medalii, multe din ele internaționale.

Vocația sa renascentistă s-a manifestat, în primul rând, în chiar domeniul științific căruia i s-a dedicat, medicina. Astfel, a avut contribuții remarcabile, atestate ca valori universale cum sunt tratatele și studiile de specialitate în domeniile medicinii generale, endocrinologiei, antropologiei, istoriei medicinii, istoriei filosofiei și istoriei științei.

Dar, ceea ce ne-a surprins la academicianul Ștefan Milcu a fost nu numai disponibilitatea la nou, la inovație, ceea ce este caracteristic omului de știință, cât mai ales talentul său organizatoric și, în mod deosebit, preocuparea pentru știința managerială.

Comunicările sale cu privire la managementul în învățământul superior, în sistemul sanitar și, în

general, în orice tip de activitate, au constituit pentru mine o lecție a unui spirit atemporal, apărut într-o realitate, nu de puține ori, ostilă.

Nu pot să uit comunicările și intervențiile sale în cadrul Comisiei de management, care-și desfășura lucrările la sediul Asociației Juriștilor, sub conducerea neobositului prof. univ. dr. Emil Mihuleac. Conexiunile sale surprinzătoare, ușurința cu care intuia legăturile interdisciplinare, stimulau gândirea creatoare, participativă, înlăturarea canoanelor.

Discuțiile pe care le conducea în cadrul Comisiei de studii interdisciplinare făceau, de regulă, săli pline datorită gândirii sale integratoare, holistice. Am participat nu de puține ori la asemenea întâlniri unde, datorită caracterului interdisciplinar imprimat de profesor, participau oameni de cultură din diverse domenii de activitate. Mi-au rămas în memorie, ca un reper, discuțiile care au avut loc în urma prezentării vreunei teme interdisciplinare de către distinsul om de știință și eminentul chirurg cardiovascular, în prezent Președintele Academiei Oamenilor de Știință din România, profesorul univ. dr. Vasile Cândea. Subiectul temei îl constituia necesitatea participării a numeroase specialități la realizarea unei intervenții pe cord.

Discuțiile, care au depășit prin întinderea lor timpul proiectat, i-au prilejuit acad. Ștefan Milcu să facă o pledoarie extrem de convingătoare pentru reconsiderarea metodologiei cercetării științifice și obligativitatea realizării conexiunilor prin folosirea conceptelor, mijloacelor, metodelor etc. cu științele de graniță, și nu numai.

Am plecat impresionat de la acea ședință, pentru că, iată, mi-am spus, Comisia de management și-a găsit un partener de dialog pe măsură.

Oricâte medalioane sau evocări am încerca despre profesorul Ștefan Milcu, este greu de reconstituire personalitatea sa atât de complexă, enciclopedică.

Savantul, profesorul, pedagogul, academicianul Ștefan Milcu face parte dintre nemuritori; el și-a lăsat amprenta în arabescurile fine ale ideilor în conștiința urmașilor.

Ştefan M. Milcu – aşa cum l-am cunoscut

Vasile BORONEANȚ

Președintele secției de științe istorice a Academiei Oamenilor de Știință din România.

A trecut o jumătate de secol de când l-am cunoscut pe profesorul academician Ștefan Milcu. Era într-o zi de decembrie, la sfârșitul anului 1950. L-am întâlnit într-o clădire, în curtea Facultății de Medicină, unde se află și acum, dar cu nume schimbat. Am fost adus acolo de regreții mei doi mari pasionați cercetărori ai preistoriei României. Eram student la Facultatea de Istorie a Universității din București

Evenimentele care au urmat celui de-al doilea război mondial au dus disciplina preistorică și antropologică într-un moment de grea cumpănă, fără un orizont de cercetare și perspective de dezvoltare. Maestrii mei doreau să continue cu elanul căștigat în perioada interbelică, în care se afirmaseră și ei că mulți alți specialiști și ca profesorul Ștefan Milcu. Profesorul a înțeles situația creată și a încercat să ofere o orientare nouă, să relanseze cercetarea în ciuda condițiilor socio-politice de atunci. A primit în 1950, din partea Academiei RPR, misiunea de a conduce și orienta cercetările antropologice spre problemele fundamentale ale originii omului pe teritoriul patriei noastre, ale populațiilor vecine ce îau locuit și variabilității populațiilor contemporane integrate în istoria și cultura lor. A adunat în jurul său oameni cu speranța că acei care îl vor urma și ajuta prin maturitate, devotiu, competență, vor putea duce înainte tradiția și zestrea moștenită de la Fr. I. RAINER și D. GUSTI.

Peste treizeci de ani, la comemorarea morții prietenului său Nicolăescu - Plopșor, Ștefan Milcu declară convingerea că acea perioadă critică trebuie depășită și afirma ferm "Nu m-am înșelat!".

Săptămânal, sau după împrejurări, la Institutul de Antropologie, se desfășurau activități științifice însoțite de prieteni, unii dintre elevii lui Rainer și Gusti, tineri cercetători și studenți (înt.-adevăr, totul se petrecea la "umbra" lui C.I. PARHON). Ne întâlneam aici pentru că, la Academie, sub ochii lui M. ROLLER, în cadrul secției de istorie, nu se putea. În aceste împrejurări, i-am cunoscut pe Prof. Radu

Vulpe, Horia Dumitrescu, Romulus Vulcănescu, pe tinerii cercetători C. Maximilian, C. Rîșcuția, Dardu Nicolăescu - Plopșor și mulți alții.

Pe acest cadru științific, s-a relansat cercetarea antropologică și arheologică într-un cadru multidisciplinar. S-a început cu reperarea așezărilor paleolitice din peșteri și de pe terasele râurilor din țară. Primul pas a fost conceput atunci când s-a lansat proiectul denumit Cerna - Olt, în care primul obiectiv a fost cercetarea Peșterii Muierilor de la Baia de Fier, care a dus la descoperirea fosiliilor de homo - sapiens și a bogatului inventar de unelte și arme din piatră și os ce le acompaniau, a cunoașterii faunei ce a populat peștera și împrejurimile ei în perioada ultimei glaciațiuni Würm.

În urma rezultatelor obținute, a putut apoi prelua și conduce problemele cercetărilor din zona Văii Bistriței din Moldova, pentru salvarea vestigilor care, în urma proiectului de construcție a hidrocentralei de la Bicaz și a lacului de acumulare, se distrugneau.

Antrenat în problemele de arheologie preistorică și de paleontologie, în 1962, profesorul Ștefan Milcu s-a angajat cu fermitate în cercetările privind primii hominizi de la Bugiuștei, de pe râna nordică a lacului Getic, în județul Vâlcea.

Nereușitele nu l-au descurajat și, atunci când au început lucrările de construcție a hidrocentralei Porțile de Fier de la Gura Văii - Tr. Severin și apoi cele de la Ostrovul Mare, a celor două lacuri de acumulare, s-a aflat din nou în fruntea echipelor de cercetare cu același rol de coordonator principal.

Cu ajutorul său, datorită influenței pe care o avea asupra conducerii Academiei, prestigiului de care se bucura în lumea științifică și culturală din țară și de peste hotare, obțineam și aveam acordul pentru editarea de lucrări. Dacă, din unele motive, șănăreau neplăceri, se supără, ne certă, dar observam că avea satisfacția lucrului bine făcut. Uneori devinea mai prudent cu cei care uitau de obligația morală și de promisiunile făcute de a-l anunța și de a nu face pași greșitii. Au apărut și asemenea situații în clipele de mare presiune politică, dar ne apără. Avea convingerea că momentele acestea se datorau momentului istoric pe care îl trăiam. Discuția se termina cu o subliniată tăcere, liniște, fără alte mărturisiri sau explicații din partea lui sau a noastră. Era de o ermetică discreție. Nu tot ceea ce făceam îi

plăcea, după cum nici nouă nu ne plăcea ceea ce făcea protectorul nostru, deși, de multe ori după ce evenimentul se consuma și timpul trecea, constataam că soluția lui era mai bună sau cea mai bună posibilă.

Fără a neglija meritele personale ale fiecărui dintre sutele de colaboratori ai săi, un fapt este cert: prin ideile pe care le-a avut și pe care ni le-a înfățișat, prin îndrumările pe care ni le dădea, prin ușile deschise în momentele în care totul ni se părea pierdut, noi am reușit să accedem spre porțile cunoașterii și ale afirmării. Suntem convinși că, în vremuri mai bune – dacă ar fi fost – și noi am fi dat randament mai mare, am fi avut realizări mai mari. Prof. Ștefan Milcu a înțeles și era convins de acest fapt, noi știm că a și greșit (cine în acești ani nu a și greșit?), mai greșim și acum, cu sau fără voia noastră, suntem – vorba cronicarului – sub grele vremuri. Noi ne-am trăit viața aici în țară, în Europa, în lume, cum am putut, ajutându-ne unii pe alții și am supraviețuit, iar Ștefan Milcu a fost printre noi. Într-o altă vreme, cu siguranță că și el ar fi fost altul decât cel care a fost, dar, aşa cum a fost, a fost profesorul nostru.

Dar Ștefan Milcu nu a fost numai un profesor și un protector, ci și un exemplu de cum trebuie să fim noi pentru semenii, prietenii, colaboratorii și elevii nostri, un exemplu de cumpătare în toate aspectele vieții. Să avem stăpânire de sine. Era un exemplu de stăpânire, un imbold de a nu râvni niciodată la prea mult din ceea ce este al tău sau al aproapelui. Poate din acest motiv, Dumnezeu l-a ținut atât de mult timp printre noi.

Ca medic, cred că n-a fost nimeni dintre colaboratorii săi, dintre prietenii acestora, dintre cei pe care i-am cunoscut și i-am recomandat profesorului, în biroul de la catedră sau în cabinetul de la Institutul de Endocrinologie pe care să nu-i fi primit, îngrijit sau ajutat.

La trecerea în lumea umbrelor, noi, colaboratorii, îl simțim încă printre noi. Înțelegem că prezența sa a fost o întruchipare, o colaborare pentru scurtă vreme, pentru o viață de om a unei părți din esența divină pe care Dumnezeu a zidit-o în fiecare dintre noi, iar moartea sa, ca pe o întoarcere în armonia cosmică, după exemplul lui Hristos. Fie-i tărâna ușoară!

Dumnezeu să-l ierte!

Nr. 2 / 1998; nr. 11

31 august 1998

Buletin Informativ

BULETIN INFORMATIV AL ACADEMIEI OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

Președinte de onoare
Acad. Niculae Teodorescu

Președinte
Grl. div. (r) prof. univ. dr.
Vasile Cândea

Vicepreședinti:
prof. univ. dr. Emil Mihuleac
prof. univ. dr. Horia Neamtu
acad. Aureliu Săndulescu
prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu,
membru corespondent al
Academiei Române

Secretar general științific:
Contraamiral dr. ing.
Alexandru Plăviciosu

Tehnoredactare computerizată
Ing. Mihai Sindile

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ
DIN ROMÂNIA
Calea Grivitej 21, Etaj 5,
Cod Poștal 78.101,
Sector 1, București,
Telefon: 659.27.25, Tel-FAX: 650.59.30

În acest număr:

*Omul de știință în viziunea
Academiei Oamenilor de Știință din România*

*Registrum Huius Operis Libri Cronicarum
(Incunabul de la Bratislava)*

*Hotărârile Consiliului Național Științific
Deciziile Comitetului Director în primul semestr*

Filiala AOŞ-R de la New York

Colocviul de la Sibiu al secției de Știință Militară

Scoala Românească de Management de la București

Resurse financiare ale AOŞ

Omul de știință în viziunea Academiei Oamenilor de Știință din România

Prof. univ. dr. EMIL MIHULEAC

Operă de lungi căutări, cu salturi ale întregii societăți omenești, știința a influențat viața lumii, mai ales în ultimele veacuri. Constituită în timp prin acumulări, orice componentă a procesului de cunoaștere este o rezultantă a unor operații mentale complexe ale omului de știință, care enunță ipoteze sau interpretări bazate în geneza lor pe un fond precedent.

Folosind mecanismul logic, orice descoperire confirmă, completează sau neagă un fenomen ori o interpretare precedentă; continuitatea acestei operații generează în timp apariția școlilor în știință. Dacă fiecare generație în succesiunea inevitabilă a existenței umane ar nega realizările generației precedente, constituirea unor asemenea școli devine imposibilă.

Se știe, de la logicianul Popper că o certitudine de idei poate fi infirmată de noul descoperit și acest fenomen nu infirmă valoarea unei descoperiri depășite, ci implică încadrarea ei în fluxul cunoașterii științifice. Adevărul științific și metodele prin care-l obținem sunt unice și obligatorii, indiferent în ce țară sunt înfăptuite.

Faptul că știința a devenit resursa principală generează, sub privirile noastre, o politică și o dinamică nouă, atât economică cât și socială: știința folosită în a defini cunoștințele noi necesare, dacă acestea sunt potrivite și cum ar trebui folosite spre a ajunge la optim. Nu trebuie confundate descoperirile științifice cu aplicarea lor, omul de știință neputându-i controla pe cei care realizează aplicarea acestor descoperiri.

Folosirea științei pentru a determina modul în care cunoștințele existente pot fi aplicate în aşa fel încât să se obțină rezultatele dorite este tocmai ceea ce astăzi este știința specializată a managementului, care trebuie să obțină nu orice rezultate, ci numai cele dorite de către manageri.

Și încă ceva. Se afirmă des în vorbire și în scris sintagma știință și cultură, cu toate că există o diferență de fond între cele două forme de activitate. În fapt, știința face parte din cultură; este semnificativ că atât una, cât și cealaltă sunt structurate în compartimente ce se interferează prin componente și teorii comune. Cel mai frecvent, diferențierea se face între disciplinele filosofice, istorice și sociologice, ce definesc cultura, adnotate ca fiind umaniste și disciplinele care definesc științele naturii, biologice și tehnologice, care prin conținutul lor obiectiv și indefinit moral, nu pot influența funcțional și formativ personalitatea umană.

De aici se vede că știința însăși este o componentă a culturii, ceea ce demonstrează că științele, în marea lor majoritate, fac parte din cultură prin numeroasele lor conexiuni; folosirea sintagmei cultură și știință, ca două părți diferite, constituie o diferențiere de termeni și nu de fond.

Într-un asemenea context, care-i profilul omului de știință? În primul rând, este acea persoană erudită, inventiv creativă și originală, capabilă să aducă acel aliquid, necunoscut până atunci. Apoi, viața, personalitatea acestui om se află permanent într-o schimbare și transformare de esență, pentru că însăși știința neconținut "se mișcă" de la simplu la complex, de la incertitudine la certitudine, de la ceea ce devine vechi la nou.

Omul de știință trebuie să răspundă dublei provocări – intelectuală și tehnologică – ambele solicitând curajul confruntării cu riscul nereușitei. Sub controlul lui, studiile asupra naturii și asupra materiei să-l facă răspunzător asupra consecințelor folosirii rezultatelor. Se reamintește cazul Otto Hahn și Stressmann care, pornind de la descoperirea fiziunii nucleare, a generat bomba atomică.

Setea și dorința de cunoaștere face din omul de știință un om curajos și îndrăzneț; Nicolae Iorga spunea că niciodată biruința nu vine de la frunțile plecate, istoria științei citând în acest sens nume celebre de la Democrit la Niels Bohr, Dirac, Kopernic, Louis Pasteur și mulți alții.

Omul de știință este obligat să se afle în permanență informat și documentat cu evoluția științei și tehnologiei măcar în domeniul specialității sale. Un exemplu în acest caz: în evoluția progresivă a științei, de la unitatea științei s-a ajuns la o compartimentare, la început în științele descriptive și experimentale și apoi ca o finalizare teoretică și în complexitatea științelor naturii și

umaniste. Inevitabil, în acest fel s-a obținut un rezultat pozitiv datorat cunoașterii din ce în ce mai profunde a materiei, fiziologiei și energeticii, la care se adaugă – cum am amintit – progresele tehnologiei, în studiul membranei celulare, a nucleului celulei și a structurii celulare moleculare. Procesul pozitiv a generat, inevitabil, fragmentarea științei, considerată ca un mecanism obligatoriu pentru a obține rezultate corecte. Si atunci au început să apară consecințele negative pentru complexitatea fenomenelor, ceea ce a dus la abordarea multidisciplinară care să corecteze descopunerea științei.

Procesul de fragmentare se răsfrângă negativ și în felul de gândire a oamenilor de știință prin faptul că se pierde adesea din vedere faptul că părțile studiate fac parte dintr-un întreg, fapt recunoscut încă de la Aristotel. Si atunci s-a propus ca un corectiv, interdisciplinaritatea, care nu-i o ptiință cum s-a crezut, ci un mod de a gândi interrelația dintre fenomene. Fragmentarea științei este un proces pozitiv în cunoaștere, dar din punct de vedere filosofic, pericolul fragmentării trebuie corectat folosind – unde este necesar – gândirea interdisciplinară, viziunea filosofică, generată de gândirea constitutivă a interrelației dintre parte și tot.

Omul de știință nu este omul izolat, trezorier de vaste cunoștințe ci participantul la acțiune, care promovează știință, ajută pe cei care o slujesc; activează într-o societate informațională, mai târziu în cea informatizată, capabilă să utilizeze tehniciile, mijloacele și instrumentele tehnologiei manageriale, dincolo de capacitatea mintii umane.

El se raportează deopotrivă la știință, tehnologie și sortate în general, în același timp om al cetății dar și al întregii omeniri. O asemenea abordare aduce în discuție o problemă de logică ce oferă termeni pentru a lămuri – în legătură cu omul de știință – ca specialist, expert, performanță. Experiența a dovedit că nu orice specialist într-un domeniu al științei sau domeniu al vieții sociale este și un expert în problematica respectivă^{*)}; astfel se transferă în zona expertului și o componentă filosofică, pe lângă cea tehnică, ultima având întotdeauna și una etică. De aici și răspunderea mai mare a unui specialist considerat expert într-un domeniu unde nu are o competență suficient asigurată¹. O informare corespunzătoare, inclusiv în știință managementului îndreptățește a-l considera pe expert ca pe un specialist, care posedă, pe lângă cultura domeniului în care lucrează și o cultură generală care permite acreditarea lui ca expert. Se face confuzie numai între excelența profesională și capacitatea de expertizare, ceea ce a generat numeroase accidente, inclusiv umane și deficite economice considerate.

Altă formă de activitate umană – performanță – depășește rezultatele obținute în gândirea teoretică, în practica muncii productive, în tehnologie. Acest concept trebuie subliniat, privind omul de știință și asociat oricărei forme de activitate, ca o condiție a randamentului maxim. Așa se și explică faptul că în competiția mondială, performanța este o concepție obligatorie a progresului și succeselor cognitive.

Aspirația spre performanță elimină mediocritatea și activitatea limitată, impuse de deficitul managerial și de realizările unei acțiuni dirijate. Deci, sunt justificate elogii performantei și promovarea perfomerilor în stima și admirarea colectivităților umane.

În fine, este știut că știința ca formă supremă de activitate umană apartine întregii umanități. Ar constitui o contradicție de fond dacă s-ar ajunge la o limitare "patriotică", în apartenența la un anumit stat sau națiune. Dar această activitate este realizată de specialiști consacrați și, inevitabil, ei aparțin unei națiuni și deci au o patrie. Omul de știință servește dezvoltării mondiale a științei, ca răspundere ce o are prin apartenența lui națională la un for al comunității științifice românești – Academia Oamenilor de Știință din România.

Această Academie are un rol de seamă în această comunitate prin concentrarea forțelor umane cu pregătire înaltă, încurajând creația autentică și descurajând mediocritatea și spiritul funcționăresc în cercetarea științifică. Ea sprijină pe cei ce luptă ca știința română să fie recunoscut, ducând mai departe realizările atâtore generații de intelectuali români.

În Academia lor, oamenii de știință discută deschis și la momente oportune mersul nou al acțiunilor viitoare, cum va face, de pildă, la Congresul din septembrie 1998, privind conceptul și aspectele noi ale dezvoltării la sfârșit și început de secol și mileniu, cu utilitate economică și relevanță tehnologică. De asemenea, în cadrul sesiunilor științifice anuale – primăvara și toamna – se dezbat problemele actuale și se încearcă găsirea unor soluții optime pentru rezolvarea lor .

^{*)} De pildă, un specialist în fizică nu poate fi acceptat și ca expert în fizica nucleară.

¹ Stefan Milcu, *Pledoarie pentru dialog*, București, Editura Fundației "România de Mâine", 1997, pag. 159.

Deci AOS-R are preocupări pentru soarta societății românești, așa cum rezultă din planul manifestărilor științifice ale secțiilor și filialelor, ceea ce probează că acest for al științei este o normalitate activă și dinamică ce dispune de un potențial științific apreciabil, păstrând și dezvoltând legături strânse cu organisme similare, inclusiv o filială în SUA, în care și desfășoară activitatea ilustre personalități de origine română, care nu pot rămâne indiferente la actualele transformări ale societății românești.

Academia noastră dorește să depășească starea prezentă și să redevină sursa autentică și generoasă, dar și forță stimulatoare a creierului uman în acțiune; este vorba de elaborarea unor proiecte de maximă utilitate, modernitate și de eficiență, nu numai economică, ci și socială, care pregătește organelor guvernamentale propunerii și soluții și nu numai, să ducă la împlinirea deplină a omului de știință, la promovarea dezvoltării bazate pe inovare.

Filiala AOŞ din SUA (New York)

În anul 1997 a luat ființă la New York filiala americană a Academiei Oamenilor de Știință din România. Inițiativa a aparținut președintelui AOS-R, G-ral de divizie (r) prof. univ. dr. **Vasile Cândea**. Mai întâi a fost cooptat ca membru de onoare dl. prof. univ. dr. **Şerban C. Andronescu** din New York, cunoscut în SUA prin cercetările sale în domeniul analogiilor estetice, apoi i s-a propus constituirea Filialei. Înapoiat în SUA, profesorul Andronescu a contactat doi savanți americani de origine română, amândoi membri de onoare ai Academiei Române, dar și ai AOS-R, profesor doctor **George Palade**, Nobel 1973, și profesor emerit **Anghel Rugină**, reputatul economist, cărora le-a cerut avizul și sfaturi în privința constituirii Filialei. Atât prof. dr. Palade, cât și dr. Rugină au avizat favorabil, subliniind necesitatea unei Filiale AOS-R pe teritoriul american și au sugerat diferite procedee de organizare, activitate și cercetare – la primirea cărora prof. dr. Andronescu a procedat la ample tatonări în lumea universitară americană și printre oamenii de cultură din Occidentul european, în special printre cei care au desfășurat activități notorii în Statele Unite ale Americii și au rămas în contact cu românii. Comitetul fondator al Filialei s-a format din cei ce au răspuns la apel, și anume (în ordine alfabetică): Bădin Alexandru (medic ginecolog din New York); prof. univ. dr. Damian Theodor, (Audrey Cohen College); prof. emerit Dvoichenko de Markov (Monmouth University); prof. univ. dr. Alexandru Fol (membru al Academiei de Științe din Sofia); dr. Eva Frimova (Academia de Științe din Bratislava); Vlaicu Ionescu, pictor, filosof și exeget nostradamian, New York; Maldague de la Hery, fondatorul muzeului cu același nume din Koksijde, Belgia; prof. dr. Michael Titus din

Anglia, laureat al Academiei Franceze și al Academiei Rohanniene; Jozef Sivák, fenomenolog, de la Academia de Științe din Bratislava, Slovacia; dr. Florentin Smarandache, matematician, profesor la University of South Mexico; Printul Dimitrie Sturdza din Elveția, ultimul descendent al voievozilor moldoveni; ulterior a aderat și prof. dr. Charles Carlton de la Rochester University.

Primul simpozion al Filialei s-a ținut în februarie 1998 la New York cu participarea celor de mai sus (personal sau prin poștă). După alegerea președintelui Filialei (în persoana prof. univ. dr. Şerban C. Andronescu – University of Wisconsin - Milwaukee și American Institute for Writing Research), cei prezenți au susținut comunicări de specialitate, apoi au răspuns întrebărilor formulate de asistență. Comunicările au fost editate de prof. dr. Andronescu, președintele filialei și publicate într-un volum de 130 de pagini (în română, engleză și franceză) intitulat *Proceedings of the First Symposium*. Volumul se poate obține trimițând 25 USD pe adresa următoare:

*American Institute for Writing Research,
Grand Central Station Box 1364,
New York, NY. 10163 - 1364*

Calitatea de membru al Filialei rămâne deschisă pentru savanții și cercetătorii din afara granițelor României.

REGISTRUM HUIUS OPERIS LIBRI CRONICARUM

(incunabul de la Bratislava)

Prof. univ. dr. Şerban C. Andronescu,
Președintele Filialei americane AOŞ-R.

În primul volum tipărit de Filiala americană AOŞ-R, *Proceedings Of The First Symposium*, și anume în comunicarea colegiei dr. Eva Frimnova de la Academia de Științe din Bratislava, este menționat un nume care, prestigios în Slovacia, ar trebui cunoscut mai bine în România și în special de membrii AOŞ-R. Mă refer la dr. Imrich Kotvan, fost director al Secției de incunabule al Bibliotecii Universitare din Bratislava, azi decedat. Cât a fost în viață, dr. Imrich Kotvan s-a dovedit a fi un prieten al României. Era în relații apropiate cu diversi bibliologi români și cu semnatarul acestor rânduri. Vizitele reciproce, mai întâi între București și Bratislava, apoi corespondența între New York (unde mă stabilisem) și Bratislava (unde Kotvan funcționase până la sfârșitul vietii) au întărit prietenia și mai ales colaborarea noastră în materie de texte vechi. Când, în cursul primului simpozion, am anunțat la New York pregătirea simpozionului următor, am pomenit și numele lui Kotvan în legătură cu un incunabul cunoscut sub numele de *Cronica de la Nürnberg* conținând referințe la români, colegul prof. emerit Dvoichenko de Markov a rostit aprecieri privind incunabul, iar alt coleg, prof. dr. Theodor Damian, a oferit să publice textul privitor la români în revista sa culturală din New York.

Îmi îndeplinesc azi o datorie în a reaminti în scris colegilor din AOŞ-R că Imrich Kotvan a fost savantul slovac care a atrăs atenția multor colegi români asupra incunabulelor din Bratislava și în special asupra celui al căruia titlu complet este *Registrum Huius Operis Libri Cronicarum Cum Figuris Et Ymaginibus Ab Initio Mundi*. Ulterior, incunabul a fost achiziționat dintr-un anticariat de către Biblioteca Academiei Române.

Autorul, Hartmann Schedel, umanist german, își tipărise lucrarea în 1493 la Nürnberg, aşadar în perioada imediat următoare revoltei de la Bobâlna (1437), a înăbușirii ei în sânge și a dispozitivului cu putere de lege

intitulat *Unio Trium Nationum* (prin care numai trei națiuni erau recunoscute în Transilvania, ungurii, secuii și sașii). Români erau inexistenți sau cel mult socotiti populație "tolerată" în țara în care se născuseră, cam așa cum sunt considerați azi palestinienii, în Israel. În Cronica sa, Hartmann Schedel ignoră această discriminare și, în capitolul intitulat *De hungaria et gestis in ea olim pannonia appellata* (folio CCLXVIII r), el menționează pe români alături de unguri și sași. În capitolul următor, *Walachia* (folio CCLXX v), Schedel descrie și pe români dinspre Dunăre și Marea Neagră.

Transcrierea și traducerea ambelor capitole, ca și un comentariu asupra conținutului lor, vor forma obiectul comunicării subsemnatului la Congresul AOŞ din București, septembrie a.c. În prealabil, arăt aici că importanța textului lui Schedel constă nu atât în informațiile despre neamul nostru (neam "italic", vorbitor al unei limbi românice, care a dat ungurilor conducători de prestigiul, de pildă Iancu de Hunedoara) cât în mărturia tiparită pe care o aduce într-un moment când calitatea noastră de națiune primordială în Ardeal era trecută sub tacere. Această mărturie tiparită este marea calitate a *Cronicii de la Nürnberg*. Cercetător independent, Schedel afirma un fapt care contrazice total poziția maghiară și-i menționează pe români ca națiune din Transilvania fără să ignore celelalte națiuni conlocuitoare; în plus, afirmația lui Schedel privitoare la romanitatea noastră a apărut în 1493, aşadar înaintea cronicarului nostru ("noi de la Râm ne tragem") și a fost facută într-o vreme când românii din Ardeal nu aveau drepturi politice, nici dreptul de a-și clădi case din piatră, nici de a călători călare. Cronica lui Schedel a fost menționată (dar nu tradusă, nici comentată) în românește de Constantin Karadja, de acad. Virgil Cândea și de Emil Turdeanu. Ea merită să fie mai bine cunoscută în România.

HOTĂRÂRILE CONSILIULUI NAȚIONAL ȘTIINȚIFIC

La 14 mai 1998 a avut loc ședința semestrială a Consiliului Național Științific (CNS). În deschidere, prof. dr. *Emil Mihuleac*, vicepreședinte al AOŞ-R, a evocat personalitatea celui care a fost academician *Ștefan Milcu*, în memoria căruia întreaga asistență a păstrat un moment de reculegere.

S-au făcut referiri la importanța științifică a Academiei Oamenilor de Știință și la faptul că imaginea acesteia trebuie permanent întregită. În acest sens, la primul punct de pe ordinea de zi, au fost înscrise găsirea unor măsuri de îmbunătățire a activității manageriale în cadrul AOŞ-R. Acest lucru se impunea întrucât, la data respectivă, erau neocupate funcția de secretar științific și cea de moderator al departamentului de relații interne și externe, deținută până la acea dată de prof. dr. *Constantin Vlad*, care s-a îmbolnăvit. A fost propus pentru funcția de secretar științific dl. dr. ing. *Alexandru Plăviciosu*, urmând să fie cooptat în funcție de către Comitetul Director în ședință imediat următoare.

Altă problemă discutată la acest punct al ordinii de zi a fost și aceea a dificultăților întâmpinate în desfășurarea activităților la majoritatea din secții și filiale. În acest scop a fost citat exemplul filialei Cluj

care deține circa 500 de dosare, pe care birourile de secții nu le-au putut studia în scopul stabilirii poziției membrilor. Alt exemplu citat a fost interesul scăzut al secțiilor și filialelor pentru programul activităților științifice. Din cele 12 secții, la 14 mai a.c. doar 7 elaboraseră planul de manifestări științifice, iar din cele 8 filiale, doar 5. CNS a hotărât ca soluțiile acestor probleme să fie găsite de către Comitetul Director.

Următorul punct al ordinii de zi I-a constituit situația membrilor AOŞ; la acea dată, figurau în evidențe: 250 de membri titulari dintre care 4 din străinătate, 100 de membri corespondenți dintre care 16 din străinătate și 65 de membri de onoare, 32 aflându-se în afara granițelor. Din cei 8 membri colectivi, au rămas numai 5; restul, fie că nu mai desfășurau o activitate științifică la nivelul rigorilor academiei, fie nu pot plăti cotizația anuală. Au rămas ca membri colectivi următorii:

- Societatea Română pentru Spațiu;
- Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR);
- Societatea Română de Ecologie;
- Societatea "InterTV";
- Societatea "FIATEST" - Centru Educațional.

La punctul din ordinea de zi privind soluțiile de stimulare a tinerilor pentru știință și cercetare științifică și creșterea numărului membrilor corespondenți, majoritatea membrilor Consiliul Național n-au fost de acord cu propunerea privind introducerea limitei de vîrstă, dar consideră ca necesară promovarea cercetătorilor tineri de către fiecare secție.

A fost discutată apoi dificila situație financiară a AOŞ-R, membrii CNS făcând numeroase propuneri pentru rezolvarea acestei probleme. Astfel, a fost sugerată posibilitatea obținerii de la guvern a unei hotărâri care să recunoască importanța Academiei, obținându-se în acest mod o subvenție de la stat. Alte propuneri au fost pentru contractele cu asociații internaționale sau pentru o colaborare cu Ministerul Cercetării și Tehnologiei. Pentru această problemă Consiliul Național Științific nu a luat nici o hotărâre concretă, urmând ca ea să fie rezolvată de către Comitetul Director.

După discuțiile asupra punctelor din ordinea de zi, a urmat alegerea prin vot secret a noi membri. Rezultatul votului a fost oarecum surprinzător, întrucât toate cele 40 de persoane înscrise pe buletinul de vot au fost alese în unanimitate.

Noii membri aleși prin această sesiune de vot sunt în număr de 21 titulari și 19 corespondenți.

Sectia I - Științe Matematice și Fizice	5	Sectia VIII - Științe Economice, Juridice și Sociologie	5
Sectia II - Științe Chimice;	1	Sectia IX - Filosofie și Psihologie;	4
Sectia III - Științe Biologice;	-	Sectia X - Științe Istorice și Arheologice;	-
Sectia IV - Științe Geonomice;	7	Sectia XI - Știință și tehnologia informației;	2
Sectia V - Științe Tehnice;	3	Sectia XII - Știință militară	8
Sectia VI - Științe Agricole și Silvice	2		
Sectia VII - Științe Medicale;	3		

În urma votului secret, noii membri AOŞ-R sunt:

SECTIA DE ȘTIINȚE MATEMATICE ȘI FIZICE

1. prof. dr. ing. Ionescu Gheorghe	MT
2. CP1 Ivașcu Marin	MT
3. CP1 Petrașcu Grigoriu Marius	MT
4. CP1 Răduță Apolođor Aristotel	MT
5. CP1 Vasiliu Virgil	MT

SECTIA DE ȘTIINȚE CHIMICE

1. prof. dr. Mironeanu Teodor	MC
-------------------------------	----

SECTIA DE ȘTIINȚE GEONOMICE

1. dr. ing. Cioflică Grațian	MT
2. dr. ing. Demetrescu Crișan	MT
3. prof. dr. Ionescu Bica	MT
4. prof. dr. Mesázaroș Nicolae	MT
5. prof. dr. Olaru Leonard	MT
6. dr. ing. Damian Aurică	MC
7. dr. ing. Roman Constantin	MC

SECTIA DE ȘTIINȚE TEHNICE

1. dr. ing. Teodorescu Lucian	MT
2. dr. ing. Diaconescu Ioan	MC
3. dr. ing. Ieremia Mircea	MC

SECTIA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ

1. prof. dr. doc. Vrânceanu Alexandru	MT
2. conf. univ. dr. Popescu Agatha	MC

SECTIA DE ȘTIINȚE MEDICALE

1. dr. Popescu Irinel	MC
2. conf. dr. Macarie Cezar	MC
3. dr. Sinescu Ionel	MC

SECTIA DE ȘTIINȚE ECONOMICE, JURIDICE ȘI SOCIOLOGIE

1. prof. asoc. dr. Bold Ion	MT
2. prof. dr. Stancu Emilian	MT
3. prof. dr. Stănoiu Rodica	MT
4. prof. dr. Zlătescu Victor	MT
5. conf. dr. Preda Ana - Maria	MC

SECTIA DE FILOSOFIE, PSIHOLOGIE

1. prof. dr. Dima Teodor	MT
2. prof. dr. Aiftincă Marin	MC
3. conf. dr. Costandache Gheorghe	MC
4. CP1 Botez Angela	MC

SECTIA DE ȘTIINȚA ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

1. prof. dr. Rusu Adrian	MT
2. conf. dr. Ștefan Iancu	MT

SECTIA DE ȘTIINȚĂ MILITARĂ

1. G-ral de div. (r) prof. dr. Codrescu Costache	MT
2. G-ral C.A. (r) prof. dr. Topliceanu Iulian	MT
3. Col. prof. dr. Ciobanu Nicolae	MC
4. G-ral de div. dr. Degeratu Constantin	MC
5. Comandor (r) prof. dr. Hanganu Marius	MC
6. G-ral de div. dr. Popescu Mihail	MC
7. Col. conf. dr. Timofte Gruia	MC
8. Col. conf. dr. Udrescu Mircea	MC

Sesiunea științifică de primăvară a AOŞ-R

Sectia de filosofie și psihologie a Academiei Oamenilor de Știință din România – președinte acad. MIHAI DRAGĂNESCU – a organizat în ziua de 14 mai 1998 sesiunea științifică de primăvară AOŞ-R cu tema "Natura realității fizice și a informației". S-au prezentat următoarele lucrări: acad. Mihai Drăgănescu: Informația și forțele fundamentale; acad. Zoe Dumitrescu - Bușulenga: Profilul personalității în lumea contemporană, prof. univ. dr. Gheorghe Ștefan, ing. Robert Benea: Experiențe "in info" cu acizi nucleici, dr. Gheorghe Păun: Modele neconvenționale de computabilitate, dr. Mihai Mihăilă: Caracterul fundamental al zgromotului 1 / f.

Deciziile Comitetului Director în primul semestru al anului

În cursul primului semestru al acestui an, **Comitetul Director** a luat în ședințele sale o serie de hotărâri vizând o cât mai bună desfășurare a activității AOŞ-R, astfel:

Întrucât numărul activităților din secții și filiale este destul de mare, s-a recurs la cooptarea încă unui vicepreședinte, în persoana dlui academician Aureliu Săndulescu, președinte al secției de științe matematice și fizice.

În ședința CNS din 14 mai 1998 s-a discutat problema lipsei unui secretar științific și astfel a fost cooptat pentru această funcție dl. dr. ing. Alexandru Plăviciosu.

În ultimul timp activitatea științifică din centre aproape că a încetat să existe și aceasta datorită slabiei organizări în cadrul acestora, a lipsei unor persoane care să se ocupe permanent de activitățile științifice organizate de acestea și de informarea membrilor asupra activității AOŞ-R pe plan național și internațional. Este motivul pentru care Comitetul Director a hotărât ca centrele să fie desființate iar membrii valoroși din cadrul acestora să se afilieze la filialele cele mai apropiate.

Tot în vederea îmbunătățirii activității manageriale s-a emis:

D E C I Z I A nr. 1

22 ianuarie 1998

Având în vedere hotărârea Comitetului Director din 22 ianuarie 1998 luată în baza art. nr.17 din Statutul Academiei, DECIDEM:

1. Începând cu data de 1.01.1998 taxele de înscriere în AOŞ-R și cotizațiile membrilor săi se vor încasa după cum urmează:

a) Cotizații

- membri titulari și corespondenți în activitate	50.000 lei / an
- membri pensionari cu alte venituri	30.000 lei / an
- membri pensionari fără alte venituri în afara pensiei	10.000 lei / an
- membri din străinătate	100 \$ USA / an

b) Scutiri conform Statutului

- membri de onoare	
- membre în vîrstă de 65 de ani și peste, la data 1.01.1998, cu 5 ani vechime AOŞ	
- membri în vîrstă de 70 de ani și peste, la data 1.01.1998, cu 5 ani vechime AOŞ	

c) Taxe

- taxă de înscriere membri titulari	250.000 lei
- taxă de înscriere membri corespondenți	100.000 lei
- taxă carnet individual	50.000 lei
- donație insignă AOŞ-R (minimum)	10.000 lei
- taxă înscriere membru colectiv A.O.S. - R	500.000 lei
- cotizație anuală membru colectiv	1.000.000 lei
- membri susținători AOŞ-R (minimum)	1.000.000 lei

2. Filialele și Centrele AOŞ-R vor reține conform art. 37 din Statut, 50% din încasările făcute conform litera a) din prezenta decizie.

3. Secretariatul și compartimentul contabil vor aduce la îndeplinire prezenta decizie.

Grl. div. (r) Prof. Univ. dr.

Vasile Cândea

Atât la Consiliul Național Științific cât și la Comitetul Director a existat aceeași problemă: lipsa a mai mult de jumătate din membri de la ședințele acestora organizate semestrial, respectiv lunar. Astfel, de multe ori nu s-au putut lua hotărâri, multe dintre problemele importante ale AOŞ-R rămânând nerezolvate sau amânate până la viitoarea ședință. De aceea, Comitetul Director a hotărât ca la trei absențe nemotivate persoana în cauză să se considere că a renunțat la acea demnitate.

Comitetul Director este organul de conducere care, pe lângă hotărârile importante pe care le ia în ședințele sale, referitoare la activitatea științifică și organizatorică desfășurată la AOŞ-R, validează primirea unor personalități ale lumii științifice mondiale ca membri de onoare ai Academiei noastre.

Activitatea științifică a celor care vor deveni membri de onoare este prezentată în fața membrilor Comitetului Director care hotărăsc prin vot dacă aceștia merită sau nu să devină membri de onoare ai AOŞ-R; astfel, în ședința din 28 mai 1998 au fost aleși ca membri de onoare:

Alexandru Surdu, membru titular al Academiei Române, logician, filosof și eseist de excepție, având o operă constituită din peste 200 de lucrări, o monografie, editor a 18 volume (cu aparat critic) din lucrări ale filosofilor români, (Titu

Maiorescu, Lucian Blaga, Ștefan Odobleja, Alexandru Bogza), participant la editarea a trei din volumele Opere (X, XV și XVI) ale lui Mihai Eminescu, traducător din limba germană a unor lucrări filosofice (Kant, Wittgenstein, Popper, N. Ionescu), redactor șef al publicațiilor *Revue Roumanie de Philosophie* și *Revista de Filosofie*.

David Chalmers, doctor în Filosofie și Științe Cognitive, actualmente profesor la Univ. Santa Cruz – California, în special în domeniul filosofiei mentalului și al filosofiei în general, fiind preocupat de fundamentele inteligenței artificiale, ale mecanicii cuantice și ale gândirii. Este un gânditor original, demonstrând existența fenomenului experiențial (sensului fenomenologic) ca o realitate complementară proceselor structurale, singurele recunoscute până în prezent de știință, deschizând un drum nou

în tratarea mentalului și conștiinței, un participant activ la viața științifică internațională în domeniul cercetării conștiinței.

George Metakides, doctor în logică, profesor de logică și teoria computației la Univ. din Patras, director al programului pentru cercetare și dezvoltare în Tehnologia informației pentru perioada 1994 - 1998 (ESPRIT), Doctor Honoris Causa la Univ. din Newcastle – Marea Britanie, Doctor Honoris Causa la Univ. "Politehnica" București, om de știință și manager de prestigiu al vieții științifice internaționale, cu contribuții proprii remarcabile la cercetarea în domeniul științei și tehnologiei informației, inginer de înaltă clasă prin puterea de a urmări finalizarea cercetărilor sale dar și ale multor altora în aplicarea industrială, un fin matematician și logician, un profesor de deosebit talent, dar și prin faptul că s-a dovedit a fi un veritabil prieten al României.

Colocviul de la Sibiu

Colocviul de la Sibiu cu tema "Relațiile între știința militară și științele politice", organizat de secția de știință militară a AOŞ-R, a fost condus de Grl. de brigadă, prof. univ. dr. Liviu Habian, rectorul Academiei Trupelor de Uscat din Sibiu. Au participat: prof. univ. dr. Emil Mihuleac, vicepreședinte al AOŞ-R, prof. univ. dr. Valentin Arsenie, șeful secției de știință militară din cadrul AOŞ-R, membri ai acestei secții, reprezentanți ai organelor administrației locale și societății civile, presa, televiziunea.

Dintre luările de cuvânt s-au remarcat referatele prezentate de către prof. univ. dr. Valentin Arsenie – *Relațiile între politică și strategie*; G-ral brig. prof. univ. dr. Liviu Habian – *Evoluția relațiilor între politică și strategie după 1989, în România*; conf. univ. dr. Alex. Huditeanu – *Cunoașterea, valorificarea deciziei și acțiunea în strategia politică*; conf. univ. dr. Nicolae Hoanță – *Strategia acțiunii deficitului bugetar asupra politicii financiar - bancare românești*, lt. colonel conf. univ. dr. Cosma Mircea – *Implicațiile procesului*

evolutiv la sfârșitul secolului al XX-lea și începutul mileniului III asupra stabilității strategiei instituției militare românești; prof. univ. dr. Sergiu Tamaș – *Științele politice și deschiderile istoriei*; prof. univ. dr. Constantin Vlad – *Necesitatea cooperării între politologie și știința militară*.

Simpozionul a debutat printr-un expozeu prezentat de prof. univ. dr. Emil Mihuleac cu privire la *Omul de știință în vizionea Academiei Oamenilor de Știință din România*. În continuare, dl. G-ral de div. (r) prof. univ. dr. Emil Mihuleac a

înmânat carnetele de membru AOŞ-R personalităților nou primite în Academie: C-dor prof. dr. Marius Hanganu, colonel prof. dr. Mircea Udrescu, G-ral

div. dr. Constantin Degeratu, colonel conf. univ. dr. Timofte Gruia.

După această activitate, dl. G-ral dr. Constantin Degeratu

a prezentat stadiul relațiilor între puterea civilă și puterea militară din România.

Vizite

Au vizitat Academia Oamenilor de Știință din România reputatul savant, specialist în chirurgie cardio-vasculară, prof. univ. dr. Bengt Gösta Pettersson din Copenhaga, care a prezentat discursul de recepție "Către o mai profundă înțelegere a patologiei și tratamentului endocarditelor valvei aortice" cu ocazia primirii D-niei sale ca membru titular al AOŞ-R precum și Prințul Dimitrie Sturdza, personalitate marcantă, membru al filialei AOŞ-R din SUA și care locuiește în Elveția.

Lansare de carte

În ziua de 12 februarie 1998 în Aula Academiei de Înalte Studii Militare din București a fost lansată cartea cu titlul *Actualitatea strategică* având ca autori pe prof. univ. dr. Valentin Arsenie, general dr. Cearapin Tudor și general dr. Velicu George.

Au participat: președintele Academiei Române, dl academician Eugen Simion, prof. univ. dr. Emil Mihuleac, vicepreședinte al Academiei Oamenilor de Știință din România, general de corp de armată (r) Dumitru Cioflină,

rectorul A.I.S.M., deputați, senatori și cadre didactice din academie.

Lucrarea, cu un volum de 348 de file, se referă la actualitatea strategiei care, în prezent, vizează îndeosebi stingerea conflictelor militare existente pe glob și căile de menținere și chiar de impunere a păcii, legile și principiile luptei armate, căile de trecere a țării noastre de la satrea de pace la starea de război și în final, formele și procedeele de luptă în spatele dispozitivului inamicului.

Scoala Românească de Management de la București

Doina Gâdei

În anul 1993, Radiodifuziunea Română propunea ascultătorilor, în cadrul celei mai vechi emisiuni "Universitatea Radio", înființată de Dimitrie Gusti în 1936 și continuată de Nicolae Iorga sub numele de "Sfaturi pe întuneric", o nouă serie "Universitatea Radio - Management".

Concepță în stilul comun tuturor "Universităților", fie că erau de cultură și istorie românească, de biologie sau antropologie, medicină ori chimie, Universitatea Management s-a dorit să fie, cum ar fi spus înaintașii, o "vulgarizare" sau, cum am spune noi, o "diseminare" a cunoștințelor dintr-un domeniu al cunoașterii.

Românii și România trebuiau să se familiarizeze cu Managementul, o premisă a succesului în orice domeniu de activitate. Patru ani de-a rândul, în fiecare seară de luni, specialiști din toată lumea erau "prinși" și aduși în fața microfonului, cu experiența lor, cu

tradiția națională în management, cu ideile și propunerile personale privind posibilul drum al României în management. Cățiva dintre specialiștii români plecați și școliți prin țări străine au ancorat microfonul Universității Management.

*
*   *

Ca realizator al emisiunii, m-am gândit, după sute de înregistrări, de participări la conferințe, simpozioane sau congrese, că poate ar fi bine să ne reorientăm căutările. Știam că în țară erau mai multe centre universitare unde se preda managementul. Unele păreau a fi chiar în competiție între ele.

În România, Managementul s-a născut în 1990? Există o tendință în abordarea problemelor manageriale specifică României? Pregătirea universitară și postuniversitară națională în domeniu are vreo caracteristică aparte?

1997 era un an triplu aniversar pentru management: 70 de ani de la înființarea Institutului Român de Organizare Științifică a Muncii (IROM), 55 de ani de când s-a folosit cuvântul **știință** conducerii într-un document oficial (prof. univ. dr. Emil Mihuleac) și 25 de ani de la înființarea Comisiei de Management a Academiei Române. Academia Oamenilor de Știință din România se pregătea pentru aceste aniversări. Colaborarea Societății Române de Radiodifuziune cu Academia Oamenilor de Știință din România era veche. În 1998, Radioul împlinea 70 de ani. Era nevoie de o emisiune aparte.

Împreună cu profesorul Emil Mihuleac, am proiectat pentru anul radiofonic 1997 - 1998 un șir de prelegeri ce a purtat titlul "Școala Românească de Management".

Dorința noastră a fost să identificăm eventualele tendințe în conturarea unei concepții românești globale de abordare a problemelor manageriale și să decelăm totodată și posibilele specificități zonale. Am contactat rectoratele marilor centre universitare cărora le-am lăsat deplina libertate de a hotărî câte emisiuni doresc, ce personalități să le reprezinte și ce teme să abordeze.

Împreună cu Academia Oamenilor de Știință, am definitivat structura anului aniversar și am difuzat cele 30 de emisiuni. Efectul a fost că ascultătorii au solicitat Societății Române de Radiodifuziune prelegerile difuzate integral.

În speranță că toate acestea se vor grupa într-o carte accesibilă oricărui doritor, îmi fac datoria de onoare de a mulțumi tuturor colaboratorilor, în ordinea în care au fost difuzate emisiunile, cu un gând aparte și pios omagiu celui care a fost academicianul Ștefan Milcu.

Resurse financiare ale AOS-R

Prof. asoc. dr. ing. Constantin Plăviciosu

Conform procedeelor statutului de funcționare, Academia Oamenilor de Știință din România trebuie să asigure comunității științifice a membrilor ei, persoane fizice sau membri colectivi (persoane juridice), cadrul adecvat pentru realizarea activităților de cunoaștere și informare reciprocă, participare la programe științifice complexe și interdisciplinare, aprofundarea unor domenii ale cunoașterii umane.

Pentru finalizarea activităților pe care AOS și le propune, este constituită o structură

administrativă centrală și teritorială care are potențialul și capacitatea managerială necesare.

Fiind o organizație independentă, nepartinică, neguvernamentală și nonprofit, resursele necesare pentru sprijinirea financiară a activităților organizate conform statutului nu se pot realiza prin alocații bugetare, fiind absolut necesară găsirea unor soluții alternative.

Dintre acestea, soluția cea mai eficientă este participarea AOS la competițiile organizate de Ministerul Cercetării și Tehnologiei în vede-

rea încredințării spre rezolvare a tematicilor din programele complexe din cadrul Programului Național "Orizont 2000" sau a unor subprograme ale acestuia. Reglementările privind modul de alocare spre rezolvare a tematicii programelor sunt specificate în HG nr. 48/1998 și în MCTA/1998 și permit oricărui oferent care are competență științifică necesară să se înscrie în competiție.

Pe această cale pot fi finanțate colective de cercetători sau cercetători individuali sau, în cazul în care Academia își adjudecă administrația unui program complex, finanțarea în întregime a acestuia – atât în ce privește munca științifică desfășurată în cadrul programului cât și realizarea infrastructurii tehnice necesare cercetării.

O altă soluție este organizarea de cursuri de formare în diferite domenii. Academia dispune de specialiști necesari pentru organizarea și desfășurarea acestor cursuri și de spațiiile adecvate, atât la sediul central din București cât și la unele filiale teritoriale. Desfășurarea acestei activități presupune stabilirea cursurilor ce urmează a se organiza, a programei analitice, a scopurilor didactice urmărite, aprobarea desfășurării acestor cursuri de către MEN – care va trebui să le autorizeze și să fie de acord cu eliberarea documentelor oficiale de absolvire către participanți și parcurgerea programei. O problemă deosebită o reprezintă

atragerea și selectarea participanților la aceste cursuri.

Având în vedere potențialul științific al membrilor Academiei, experiența și abordarea unor cercetări fundamentale sau aplicative, capacitatea de finalizare a cercetării prin transfer tehnologic către întreprinderile din economie, un mijloc important de atragere a resurselor financiare îl poate reprezenta participarea la programele finanțate de Comunitatea Europeană sau la programele lansate de sectorul privat al economiei care, deși în prezent sunt mai timide, vor avea în viitorul apropiat o mare pondere.

Fără îndoială că, având în vedere rolul și importanța Academiei în segmentul economico-social reprezentat de activitatea științifică, se pot întreprinde și s-au întreprins demersurile necesare pentru a obține subvenții guvernamentale în special pentru finanțarea unor activități de prestigiu la nivel național: simpozioane, sesiuni de comunicări științifice, participări la acțiuni științifice asemănătoare etc.

Nu trebuie neglijată nici posibilitatea de atragere a unor sponsorizări pentru unele dintre activitățile de prestigiu cu impact la public, organizate de Academie (comemorări ale unor personalități, manifestări dedicate aniversării unor evenimente științifice etc), prin intermediul cărora sponsorii se pot face cunoscuți sau își pot face reclamă.

Nr. 3 / 1998: nr. 12

15 decembrie 1998

Buletin Informativ

BULETIN INFORMATIV AL ACADEMIEI OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

ACADEMIA OAMENILOR
DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

Președinte de onoare
Acad. Niculae Teodorescu

Președinte
Prof. univ. dr. Vasile Cândea

Vicepreședinti:
prof. univ. dr. Emil Mihuleac
prof. univ. dr. Horia Neamtu
acad. Aureliu Săndulescu
prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu,
membru corespondent al
Academiei Române

Secretar științific:
dr. ing. Alexandru Plăviciosu

Tehnoredactare computerizată
Ing. Mihai Sindile

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ
DIN ROMÂNIA
Calea Griviței 21, Etaj 5.
Cod Postal 78.101, Sector 1, București,
Telefon: 659.27.25; Tel-FAX: 650.59.30

**Hotărârile Consiliului Național Științific și
ale Comitetului Director**

IN MEMORIAM
La un an după 1 decembrie 1997...

AL DOILEA CONGRES AL AOŞ-R.

Manifestări științifice

- **SIMPOZIONUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT**
- **A VIII-a Conferință Națională de Cibernetică**
- **Discurs de recepție**
- **Academicianul Ștefan Milcu –
personalitate interdisciplinară**
- **Vizite, Apariții editoriale**

WWW -

Rețeaua mondială
informatizată de texte și imagini

Hotărârile Consiliului Național Ştiințific

La 27 septembrie 1998 a avut loc ședința semestrială a Consiliului Național Științific (C.N.S.) Principalele probleme discutate au fost:

- a) Informare asupra stadiului de pregătire al Congresului al II-lea al AOŞ-R.
- b) Propunerile Comitetului Director al AOŞ-R privind îmbunătățirea conducerii AOŞ-R.
- c) Hotărârea C.N.S. privind activitatea cu membrii tineri.
- d) Situația financiară dificilă a AOŞ-R.
- e) Acordarea titlului de membru post-mortem.
- f) Alegerea prin vot secret a noilor membri AOŞ-R

Din 1994 și până în prezent s-a reușit promovarea unor membri de valoare, dar pentru aceasta este necesară o mai mare implicare atât a membrilor AOŞ-R, cât și a secțiilor și filialelor, deoarece s-a observat o lipsă de comunicare și de implicare la nivelul conducerii filialelor.

Pe 24 septembrie a.c. s-a organizat la sediul AOŞ-R, o conferință de presă. Una din întrebările puse atunci, a fost aceasta: ce face AOŞ-R pentru tineret? Se așteaptă propunerile în acest sens.

Numărul de membrii s-a redus, deci suma strânsă din cotizații este mică în raport cu cheltuielile lunare care sunt de aproximativ 10 milioane lei.

Congresul s-a realizat prin efortul președintelui, care a găsit ca sponsor:

- Ministerul Cercetării și Tehnologiei,
- Banca Națională a României
- Cheminst & Industry Import-Export S.R.L.

Trebuie obținute sponsorizări și din partea filialelor, demersuri pentru subvenții de la stat, contracte, sponsorizări nu numai din București ci și din provincie.

Un alt punct la ordinea de zi a fost acordarea titlului de membru post-mortem aprobată în unanimitate.

Alegerea prin vot secret a unui membru titular și patru membri corespondenți:

1. Prof. univ. dr. Mihai Golu	Filosofie - Psihologie	MT
1. Conf. univ. dr. Matusz Petru	Științe medicale	MC
2. As. univ. dr. Angelica Cărbunaru-Băcescu	Științe economice	MC
3. Prof. univ. dr. Vasile Grad	Știință militară	MC
4. Conf. univ. dr. Stan Stângaciu	Știință militară	MC

Cei cinci membri au fost aleși cu unanimitate de voturi.

Hotărârile Comitetului Director

La ședința Comitetului Director din 29 octombrie 1998, a fost propus ca membru de onoare al AOŞ-R d-l **Ion Cristoiu**, ziarist. S-a votat în unanimitate.

S-a hotărât în ședința din 26 noiembrie 1998 că membrii AOŞ-R, pot fi membri ai comisiei de studii interdisciplinare.

De asemenea s-a votat ca decizia nr. 1 / 22 ianuarie 1998 să rămână în vigoare și în anul 1999.

S-a discutat despre metodologia de admitere de noi membri titulari și corespondenți din străinătate și membri de onoare din țară și străinătate. Admiterea membrilor de onoare va fi aprobată de Comitetul Director, iar pentru ceilalți se vor face propunerile de către președintii de secții conform metodologiei cunoscute.

S-a aprobat publicarea în volum a comunicărilor în plen și pe secțiuni de la Congresul al II-lea al AOŞ-R.

La ședința Comitetului Director din 17 decembrie 1998 s-au luat următoarele hotărâri:

1. Pentru îmbunătățirea sistemului de conducere al AOŞ-R privind sectiile și filialele, cei patru vicepreședinți ai AOŞ-R vor răspunde de următoarele sectii și filiale:

Acad. Aureliu Săndulescu

secțiile: științe matematice și fizice
științe chimice
științe tehnice

filialele: Timișoara
Galați

Prof. univ. dr. **Emil Mihuleac**

secțiile: științe economice, juridice, sociologie
științe agricole și silvice
știință militară

filialele: Iași
Piatra Neamț

Prof. univ. dr. **Dorel Zugrăvescu**

secțiile: științe geonomice
filosofie psihologie
știință și tehnologia informației

filialele: Cluj
Brașov

Prof. univ. dr. **Horia Neamțu**

secțiile: științe biologice
științe medicale
științe istorice și arheologice

filialele: Constanța
Tg. Mureș

2. Începând cu luna ianuarie 1999, va fi analizată fiecare secție și filială de către Comitetul Director.

IN MEMORIAM

La un an după 1 decembrie 1997...

În memoria celui ce-a fost pentru Academia Oamenilor de Știință din România academicianul Stefan Marius Milcu, membru fondator al Asociației Oamenilor de Știință din România, apoi vicepreședintele acestei asociații, sfârșind prin a fi președintele secției de științe medicale și președinte al comisiei de studii interdisciplinare, a pretut cu nimeni altul această instituție. A fost primul dintre cei care a luptat ca asociația să devină ceea ce este astăzi – Academia Oamenilor de Știință din România. Pot atesta oricând cu câtă vreme înainte îmi argumenta necesitatea de a trece de la asociație la Academie, nu ca o schimbare de nume, ci una de mentalitate.

Dacă în urmă cu peste patru decenii, când împreună am constituit asociația, prin prezenta și nu deranja pe nimeni, în 1996 ajunsese un fel de sindicat care adunase un număr ce depășea 2000 de membri, primiti fără nici un criteriu calitativ, cu referire la selecție. În 1956 și primii ani următori, exista un număr mic de asociații, ulterior numărul lor a crescut, ajungând după 1989 la o diversificare în care "asocierea" oamenilor de știință nu mai concorda cu cea a pescarilor, vânătorilor etc.

În câteva rânduri, în timpul reorganizării Academiei Române, de care s-a ocupat câțiva ani buni, ne-a atras atenția că viața științifică are rigorile ei, care nu mai concordă cu statutul de asociație și trebuie regândită în anii următori, după sistemul existent în mai toate statele europene și de pe alte continente. Astfel, Academia Oamenilor de Știință din România a fost în bună măsură și o creație a cărturarului Ștefan Milcu. Este de datoria noastră la această rememorare să nu uităm pe înaintași și contribuția lor la existența și viitorul nostru, a interesului național, așa cum a dovedit-o acest om de știință într-o viață de aproape un secol. A gândi și a actiona în alt fel am afecta ceea ce au construit cei dinaintea noastră pentru știință și cultura română, iar istoria nu va ierta pe nimeni care ar proceda altminteri.

Profesorul Stefan Milcu a dat relief vietii sale prin pătrunderea adâncă nu numai în știință medicală, ci și în fenomenele biologice, antropologice, ca și în domeniul marilor idei culturale și chiar filosofice; cu spiritul său analitic, înzestrat cu capacitatea înțelegerii și promovării gândirii și acțiunilor interdisciplinarității, oglindită în nemumărate lucrări și volume publicate. Gânditorul Stetan Milcu este produsul școlii românești pe care a reprezentat-o în mod strălucit în trăită activitatea sa.

Acum un an, când a plecat dintre noi, era președintele de onoare a Comisiei de

Management a Academiei Române, calitate în care a condus lucrările Simpozionului din 1997, ultima manifestare științifică din viața sa, la care a participat bolnav îndin, și de la care s-a dus la Spitalul Colentina de unde nu s-a mai întors niciodată.

A îndrumat această comisie timp de 26 de ani și, ca și alți contemporani, am justificate dovezi să-i fiu recunoscător pentru sfaturile și încurajările date încă în urmă cu aproape o jumătate de secol, când l-am cunoscut prin profesorii mei, academicienii Iorgu Iordan și Gheorghe Zane. Citez din mărturisirile sale: "Mi-amintesc cum, cu mare dificultate, a fost organizată la Academia Română o comisie pentru știință conducerii, prezidată de (pomenind numele subsemnatului) dar comisiei nu i s-a dat atunci importanța cuvenită. Astăzi este însă o situație cu totul diferită". Citatul este extras din articolul intitulat "Pledoarie pentru management", publicat de revista *Opinia Națională*, nr. 126 din 18 aprilie 1996, pag. 1.

Sunt aspecte mai puțin cunoscute cu privire la părerile enciclopedistului Milcu în legătură cu știința managementului de care era atașat și pe deplin convins când mărturisea "Despre management se vorbește foarte frecvent, fără a î se cunoaște întotdeauna sensul său specific" sau "În structura acestei discipline se diferențiază astăzi o strategie, o teorie și un complex (n.n. în sens de mecanism) operational", încheind "Această sumară expunere explicativă și concentrată are la bază faptul ușor verificabil, că orice conducere improvizată, la toate nivelurile, de la concepție la aplicarea ei generează inevitabile erori".

Doar câteva opinii ale marelui dispărut care atestă considerația sa pentru știința managementului și contribuția nemăsurată la dezvoltarea și consolidarea acestei științe în România. Nu se hazardă – cum se știe – în afirmații laudative, ci manifestă o cumpătare rar întâlnită și o stăpânire de sine inegalabilă.

Om de o discreție ermetică și de o promptitudine remarcabilă; nu ascunde nimănui, niciodată nimic; deopotrivă, cărturar, profesor, cercetător, pedagog, manager, savant encicloped, OMUL Milcu aparține nemuritorilor. Viața sa de om cu adevărat de știință îl aşază pe academicianul Ștefan Marius Milcu în galeria marilor medici români și profesori șefi de școli; intrat în istoria științei românești, rămâne una dintre marile personalități ale acesteia.

Prof. univ. dr. Emil Mihuleac

Al doilea Congres al AOŞ-R.

În perioada 27-29 septembrie 1998 a avut loc la Cercul Militar Național al II-lea Congres al Academiei Oamenilor de Știință din România cu titlul Dezvoltarea în pragul mileniului III. Această manifestare s-a desfășurat în plen și pe următoarele secțiuni:

dezvoltarea economică,
președinte Acad. N.N. Constantinescu
dezvoltarea locală și regională,
președinte Prof.univ.dr. Emil Mihuleac
dezvoltarea socială,
președinte Acad. Mihai Drăgănescu
dezvoltarea rurală,
președinte Prof.univ.dr. Viorel Vrânceanu
dezvoltarea durabilă,
președinte Prof. univ. dr. Angheluță Vădineanu

La această manifestare, s-au prezentat mesaje de salut din partea:

- Academiei Române,
- Acad.Aureliu Săndulescu
- Academiei de Științe Agricole și Silvice,
- Președinte ASAS Prof.univ.dr. Viorel Vrânceanu
- Academiei de Științe Medicale
- Acad. Nicolae Cajal
- Academiei de Științe Tehnice
- Acad. Radu Voinea
- Societății Internaționale de Optoelectronică
- Prof.univ.dr. Florin Tănărescu

De asemenea, s-au primit mesaje de salut din partea Prof. univ. dr. Ilie Gilbert din Brazilia și Printului Dimitrie Sturdza din Elveția, care au fost investiti cu titlul de membri de onoare ai AOŞ-R în ședința Comitetului Director din 17 septembrie 1998.

1. Cu prilejul Congresului au primit placșete membrei de onoare:

1. Alla Vătă	
2. Olga Necrasov	
3. Ernest Ungureanu	
4. Ioan Hăulică	
5. Gheorghe Hassan	
6. Marțian Cotrău	post- mortem
7. Gheorghe Pascu	post- mortem

și membrii de onoare din străinătate

Ilie Gilbert	Brazilia
Dimitrie Sturdza	Elveția

Congresul s-a încheiat cu prezentarea aprecierilor și propunerilor președintilor de secțiuni. Atât comunicările în plen, cât și cele pe secțiuni, precedate de rezumatul dezbatelor, vor fi publicate într-un volum, aflat la tipar.

Manifestări științifice

SIMPOZIONUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT

Știința managementului – actualitate și perspective – a fost tema simpozionului organizat de Academia noastră în ziua de 30 noiembrie 1998 în sala AGIR din B-dul Dacia nr. 26 și la sediul Academiei din Calea Griviței nr. 21, prilej în care oamenii de știință în Academia lor au sărbătorit cei 80 de ani de la Unirea cea Mare.

Au participat cadre didactice universitare, cercetători, specialiști în management din mai toate centrele universitare din țară, și mai cu seamă un număr mare de tineri, dintre care mulți au surprins prin nivelul ridicat al comunicărilor și discuțiilor, dovedind cutezanță, entuziasm și mult interes prin comentarii proprii.

Simpozionul a fost așezat în 30 noiembrie pentru că a doua zi se împlinea un an de când marele OM – academicianul Ștefan Milcu – ne-a părăsit. Era de datoria noastră să reamintim că marele dispărut a iubit Academia Oamenilor de Știință din România ca nimeni altul, unul dintre cei care credeau în prezentul, dar mai ales în viitorul științei managementului. A plecat dintre noi fiind președinte de onoare a Comisiei de management al Academiei Române, membru de onoare al AOŞ-R;

Prezentul simpozion s-a vrut un bilanț la sfârșit și început de secol și mileniu, ceea ce s-a și realizat. Cu acest prilej, în jurul științei managementului s-au adunat, pentru prima dată, reprezentanții tuturor filialelor, a centrelor universitare, iar într-o secțiune, prezidată de profesorul universitar doctor docent Viorel Vrânceanu, președintele Academiei de Științe Agricole și Silvice, speciliștii în managementul acestui domeniu.

Am dorit – și în bună măsură s-a înfăptuit – ca la simpozion să participe în număr mai mare tineretul, care a dovedit seriozitate, entuziasm, cutezanță și mai ales interes pentru această știință. El trebuie încurajat și stimulat să se angajeze în cercetarea științifică și în învățământul din acest sector, AOŞ-R având între obiectivele sale și încrederea și grijă pentru formarea viitorilor oameni de știință.

Comunicările și dezbatările au oferit ocazia reînășterii unor aprecieri; de pildă, s-a confirmat că știința managementului are de-acum ca unic obiect conducerea, de care nu se mai ocupă nici o altă știință, că a dobândit statutul de știință de sine-stătătoare, în care au loc cele două procese

concomitente: cel de sistematizare a cunoștințelor proprii și cel de integrare a celor oferite de celelalte științe apropiate.

Cele trei modalități de abordare – managementul ca activitate umană, ca profesie și ca știință – au evidențiat și cele trei concepte fundamentale: conceptul de sistem, proces și mecanism managerial precum și cele patru componente – teoria, metodologia, tehnologia și practica managerială – cele cinci activități manageriale în locul atributelor sau funcțiilor cum au fost denumite până acum, și în fine cele sase elemente de bază cu care operează această știință și anume: factorul uman, informația, resursele, mediul, climatul și timpul.

Discuțiile – uneori mai aprinse, transformate adesea într-un dialog coločial – s-au centrat în jurul managementului în agricultură, al exploatațiilor agricole familiale, adesea necercetate în aspectele economice și sociale, supuse barierelor administrative ale statului, care are nevoie de un susținut sprijin economic și instituțional și de pregătirea unor specialiști în domeniul unui management adăvăt sectorului ce trebuie modernizat. Alte teme au fost cele legate de necesitatea unui învățământ managerial de calitate, a unei culturi manageriale, a comportamentului relațional, a simbiozei tradițional - modern.

Câteva comunicări au ieșit în evidență, ca de pildă cea a profesorului universitar Ion Abrudan – prin prezentarea erudită și argumentată – cea a prof. univ. dr. I. Mihut, cu privire la leadership și tipologia managerială în funcție de exercitarea autorității, diferența între manager și leader etc, a prof. univ. dr. Moise Tuțurea, care a realizat o cercetare competentă, ajutat de specialiști de la Universitatea din Missouri (SUA) și exemplele pot continua și cu alte nume. S-au făcut referiri valoroase cu privire la participarea femeilor la managementul performant, rolul tehnologiilor informationale și informative, la tendințele de amatorism și diletantism și, din nefericire, pentru noi toti, tendința de a se crede că priceperea managerială o au numai cei care au dobândit puterea. Oamenii de știință – atâtia căț sunt – nu sunt chemați, ca în alte țări, la soluționarea problemelor complexe, care cer pricepere și capacitate științifică, cu soluții pe măsură.

România are astăzi, dar mai ales în viitor, nevoie de o tot mai înaltă competență managerială, în toate domeniile, în agricultură, în administrația publică, în domeniul social, de un management guvernamental, în domeniul educației, în familie, în societatea civilă etc. Știința managementului, ca toate științele, cere rigoare științifică, exactitate în drumul către societatea informatională. De aceea trebuie pusă stăvila mediocrității, ignoranței pentru cei care ocupă funcții de conducere.

Pentru multe din cele evidențiate la simpozion, s-a propus reînființarea la MEN, aşa cum prevede legea învățământului, a comisiei de management, existentă și în timpul dictaturii; pe

această cale, specialiștii în acest domeniu pot fi atrași la perfecționarea pregătirii personalului din multe instituții și întreprinderi.

Într-o societate cu o economie în scădere, în care consumul întrece producția, în care rămân nerezolvate zi de zi un număr de probleme peste care se adaugă altele noi, impuse de reformă, integrare, rolul științei managementului devine covârșitor. Într-adevăr, aderarea, asocierea și mai ales integrarea în structurile NATO și Uniunii Europene nu se pot realiza decât printr-un management la scară națională, în măsură să rezolve problemele în stil european. Aceasta înseamnă în primul rând asigurarea compatibilității standardelor românești cu cele europene, avansate, ceea ce impune un învățământ pe măsură. Aceasta ar constitui măsura priceperii manageriale în gestionarea avuției și a apărării intereselor naționale.

Prof. univ. dr. Emil Mihuleac

A VIII-a Conferință Națională de Cibernetică

Conferința a VIII-a, sub genericul "60 de ani de la apariția Psihologiei consonantiste - Stefan Odobleja" și 50 de ani de la apariția "Cibernetici... - Norbert Wiener", a avut printre organizatori Comisia de Cibernetică a Academiei Române și Secția Știință și tehnologia informației a Academia Oamenilor de Știință din România ambele avându-l ca președinte pe regretatul prof. univ. dr. Eugeniu Niculescu-Mizil.

Toate materialele prezentate și susținute ca și dezbatările pe marginea lor, au demonstrat că cibernetizarea și informatizarea activităților umane este o speranță și va fi o caracteristică a începutului de mileniu care vine.

Discurs de recepție

În ziua de 12 decembrie 1998, gl. (r) c.a. prof. univ. dr. Iulian Topliceanu a susținut discursul de recepție cu ocazia primirii ca membru titular al AOŞ-R, Secția de Știință Militară, cu tema: *Influența armamentului și munițiilor de înaltă tehnologie asupra pregătirii și ducerii acțiunilor de luptă în războiul modern*.

Răspunsul la discurs a fost dat de dl. grl. div. (r) prof. univ. dr. Valentin Arsenie.

Activitatea s-a bucurat de participarea, alături de membrii secției și a numeroase personalități din M.Ap.N., Academia de Înalte Studii Militare, Președenția și Parlamentul României, alți membri ai Academiei Oamenilor de Știință din România.

Academicianul Ştefan Milcu – personalitate interdisciplinară

Comemorarea academicianului Ștefan Marius Milcu, la un an de la trecerea sa în eternitate a fost organizată de autorități științifice dedicate interdisciplinarității. Este ceva firesc, dată fiind structura interdisciplinară a cercetărilor și activității sale, chiar și când a creat și în alte domenii decât biologia, medicina, sau endocrinologia. Pentru mulți intelectuali români dezbatările din Comisia de Studii interdisciplinare, pe care a prezentat-o activ înainte de 1989, au fost repere fundamentale, o adevărată școală.

La Academia Română, în cadrul Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii activează Grupul de Studii Interdisciplinare. De asemenea, în Academia Oamenilor de Știință din România activează Comisia de Studii Interdisciplinare. În aceste structuri științifice, academicianul Milcu a fost o personalitate deschisă, generoasă – atât ca membru, cât și ca fondator - conducător. Entitățile menționate anterior, din structurile științifice respective, l-au avut președinte (de onoare). Deci aceste entități, întru disciplinarițate, l-au comemorat joi, 10 decembrie 1998, la Casa Oamenilor de Știință, în ședință publică.

Programul a cuprins: *Cuvântul de deschidere*, semnat de acad. prof. dr. Mihai Drăgănescu, precum și următoarele comunicări: *Interdisciplinaritatea și academicianul Milcu / Prof. dr. Const. Bălăceanu - Stolnici*, membru de onoare al Academiei Române; *Academicianul Milcu – omul / Grl. brig. dr. Constantin Dumitru Dulcan; Comisia de Studii Interdisciplinare și academicianul Milcu / prof. Paul Caravia; De la un radio-interviu la "Tulburarea ritmurilor – retorica proiectivă a lui Ștefan Milcu / Dr. George Anca; Arhiva academician Ștefan Milcu / col. (r) dr. Constantin Iugulescu; Antropologia ca spațiu de aplicație interdisciplinară / dr. Cristina Glavce; Surse ale gândirii interdisciplinare în viața și activitatea academicianului Ștefan Milcu / Dr. Ion Oprescu.*

Am asistat la următoarele intervenții: "O lume spirituală". Evocarea unei Clipe / dr. ing. Eugen Sofan; Patologia cibernetică / dr. Dan Farcaș; Meditație asupra destinului unei generații / prof. dr. Alexandru Giuculescu; Generozitatea - strategia intelectuală Milcu / lt. col. dr. ing. Nicolae Bulz.

Această seară a fost încheiată în acordurile Sonatinei în sol major pentru vioară și pian de Antonin Dvorak, interpretată de Orchestra Simfonică a Inginerilor (Dirijor prof. dr. ing. Petru Ghenghea), soliști prof. dr. ing. Mircea Cazacu (vioară) și dr. fiz. Maria Haiduc (pian).

Comunicările și intervențiile au rememorat atât savantul, cât și omul.

Lună de lună, în a doua joi, la ora 15, continuă dezbatările dedicate interdisciplinarității (la Casa Oamenilor de Știință). Aceste manifestări științifice sunt prezidate de acad. Mihai Drăgănescu, despre care se poate afirma că este un generos continuator al spiritului interdisciplinar în contemporaneitatea noastră.

VIZITE

Pe data de 25.09.1998 am avut vizita Prof. univ. dr. Ilie Gilbert. Au participat: Prof. univ. dr. Vasile Cândea, Prof. univ. dr. Emil Mihuleac, Prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu.

La 21 Octombrie 1998, a avut loc la sediul AOS-R, conferința D-lui Prof. univ. dr. Ilie Gilbert, cu titlu "Globalizarea". Au fost puse întrebări din partea numeroasei asistențe

APARIȚII

► A apărut sub egida AOS-R, cartea **Știința managementului în învățământul superior din România**, coordonator prof. univ. dr. Emil Mihuleac, ce cuprinde lucrările Simpozionului din 25 iunie 1997, tipărită la Editura Academiei Trupelor de Uscat "Nicolae Bălcescu", Sibiu. Simpozionul a fost condus de către regretatul Academician Ștefan Milcu, iar această lucrare reprezintă un omagiu adus de Academia noastră în memoria acestui OM de știință, la un an de la trecerea sa în neființă.

► Deși cu întârziere, din cauze bineînteles financiare, salutăm apariția volumului de lucrări ale sesiunii din toamna 1995 **Rolul omului de știință în societatea de tranziție** la Editura pentru Știință și Educație.

WWW - Reteaua mondială informatizată de texte și imagini

Sunt puțin peste 5-6 ani de la apariția WWW ("World Wide Web", pe scurt "web"), rețea mondială de texte și imagini (hipermedia) stocate pe calculatoare conectate la Internet. Cu toate acestea, chiar și în țara noastră, mai multe ziaruri, posturi de televiziune, companii, instituții și chiar persoane particulare sunt incluse în această rețea.

Extinderea actuală a WWW este consecința naturală a modalității de structurare în rețea a volumelor mari de texte și imagini permisă de calculatoare (hipertexte și hipermedia), a posibilităților prietenoase, accesibile oricui, de a parurge personalizat aceste rețele (prin sistemele "Netscape" și "Internet Explorer") și a existenței rețelei de calculatoare Internet. Dacă la toate acestea se adaugă și creșterea numărului de calculatoare astfel încât din ce în ce mai multe persoane au chiar și acasă un calculator, apare evidentă afirmația că prin WWW oricine are acces rapid la volume imense de informații de oriunde de pe glob, astăndănd astfel la o revoluție poate chiar mai mare ca apariția tiparului.

Textele tipărite (cărțile, revistele) au, în general, o organizare liniară, secvențială. Această organizare este naturală în cazul narării dar este insuficientă în alte cazuri. De aceea au fost imaginare și alte modalități de organizare cum ar fi cea ierarhică, în capitole, secțiuni etc. sau chiar rudimentare de structurare în rețea a textelor. De exemplu, în tratatele științifice se fac, de multe ori, trimiteri de la o secțiune la alta. Parcurgerea de către cititor a acestor trimiteri este însă anevoieasă, mai ales când numărul lor este mare.

Memoria noastră de lungă durată precum și modul nostru de a gândi sunt caracterizate de structuri complexe de tip "rețea semantică", formate din concepte-noduri și relații-legături. Organizarea în hipertext și hipermedia pe calculator este formă tocmai din pagini (noduri), denumite curent "pagini de web" și "fire" (legături) care legă fragmente (cuvinte, sintagme sau zone grafice) din aceste pagini cu alte pagini. Cititorii pot parurge secvențial paginile și/sau pot trece la alte pagini de-a lungul firelor de legătură. În acest mod,

fiecare poate parurge diferit, personalizat hipertextele (hipermedia). Adevararea structurilor de tip hipertext și hipermedia la caracteristicile fiziologice și psihologice umane și posibilitatea personalizării sunt cauze ale succesului WWW. Parcurgerea WWW este deosebit de atractivă, prin posibilitățile de "explorare" practic nelimitată de noi pagini de web datorită numărului imens de texte și de legături.

Un factor deosebit de important în explozia utilizării WWW este posibilitatea de interconectare și implicit de intercomunicare a calculatoarelor prin diverse modalități, de la telefon său chiar un simplu cablu la sateliți, pe întreg globul prin sănumita rețea Internet. Ca urmare, se pot face comunicări rapide de mesaje prin "posta electronică", transferuri de volume mari de date sau lucru la distanță de pe un calculator pe altul. Existența Internet-ului permite parcurgerea de pe orice calculator a hipertextelor împrăștiate pe diverse calculatoare pe glob, permitându-se astfel extinderea pe tot globul a hipertextelor.

În contextul cercetării științifice, WWW este în prezent folosit curent pentru a stoca informații despre manifestări științifice, asupra revistelor de specialitate sau a noilor cărți apărute (de multe ori sunt stocate articole sau chiar cărți întregi). Există, de asemenea, deja o obișnuință ca instituțiile de învățământ, laboratoarele și asociațiile științifice, profesorii sau cercetătorii să fie prezenți în pagini de web interconectate și astfel accesibile pe diverse căi. Pentru cei care vor să aibă acces la aceste informații este necesar doar accesul la un calculator legăt la Internet și la unui sistem de programe "Netscape" sau "Internet Explorer". Utilizarea acestor sisteme este la îndemâna oricui, după câteva minute de indicații. În schimb se poate avea acces rapid la bazele de date ale majorității universităților și instituțiilor sau asociațiilor științifice de pe glob, ale marilor edituri, la biblioteci, la muzee virtuale, la informații asupra manifestărilor științifice etc. Toate aceste pagini de web sunt legate între ele, putând fi descoperite într-un număr nelimitat de moduri, chiar dacă nu este cunoscută adresa lor, atât prin explorarea legăturilor altor pagini sau ca urmare a facilităților de căutare, după diverse criterii, oferite de zeci de "roboți" de căutare.

Conf. dr. ing. Stefan Trăusan-Matu